

Arrest

nr. 337 961 van 17 december 2025
in de zaak RvV X / IV

Inzake: 1. X
2. X
Beiden enkel handelend als wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarig kind X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. LENS
Montoyerstraat 1
1000 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X en X, die verklaren van Palestijnse origine te zijn en die beiden enkel handelen als wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarig kind X, op 6 juli 2025 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 24 juni 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 17 oktober 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 25 november 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. FLORIO.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partijen en hun advocaat A. HAEGEMAN *loco* B. LENS.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekers, die verklaren van Palestijnse origine te zijn en België te zijn binnengekomen op 27 december 2023, dienen op 28 december 2023 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, worden de dossiers van verzoekers op 7 februari 2024 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), waar verzoekers gehoord worden op 27 mei 2025.

1.3. Op 24 juni 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissingen tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat), die aangetekend verstuurd worden op 25 juni 2025.

De eerste bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoeker, luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een soennitische en Palestijnse Arabier afkomstig uit Gaza. U bent op [...] geboren in [...], waar u ook bent opgegroeid. Van 1985 tot 2008 heeft u in Saoedie- Arabië gewoond. U verhuisde destijds naar dit land omdat uw vader hier als leraar werkte. Na 2008 verhuisde u terug naar de stad Khan Younis in Gaza. U bent tot het zesde middelbaar naar school gegaan. Na uw middelbaar bent u een handelaar geworden. Op 17 november 2018 huwde u met [M.H.] (CG: [...] en O.V.nr.: [...]). Jullie hebben één dochter: [Y.M.] (°[...]). Omwille van de algemene onveilige situatie in Gaza zouden u en uw echtgenote besloten hebben Gaza te verlaten. Op 17 november 2018 reisden jullie via Egypte naar Turkije, waar jullie twee dagen later aankwamen. Jullie vestigden zich in Istanbul en u begon er te werken als zelfstandige restaurantuitbater. Op 17 april 2023 reisden jullie vanuit Turkije naar Griekenland waar jullie op het eiland Kos aankwamen. In Griekenland dienden jullie op 27 april 2023 een verzoek om internationale bescherming in. Op 9 juni 2023 kregen jullie er internationale bescherming toegekend.

Omwille van verschillende negatieve ervaringen die u, uw echtgenote en jullie dochter hebben meegemaakt in Griekenland besloten jullie dit land te verlaten en naar België te reizen waar jullie op 27 december 2023 aankwamen en waar jullie de volgende dag een verzoek om internationale bescherming indienden.

Ter staving van dit verzoek legden jullie de volgende documenten voor: de originele Griekse verblijfsvergunningen en de originele Griekse reispassen van uzelf, uw echtgenote en jullie dochter.

B. Motivering

U maakt géén elementen kenbaar waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. U verklaarde weliswaar dat u diabetes heeft, een te hoge cholesterol en longproblemen. Daarnaast zou u stress hebben als gevolg van het feit dat u nog familie heeft in Gaza van wie u al enige tijd geen nieuws heeft. U verklaart evenwel om geen psychologische bijstand aan te vragen om hiermee om te gaan omdat u denkt dat men u anders als gek gaat beschouwen (zie notities persoonlijk onderhoud vragen 17-24). Wat er ook van zij, op het einde van het persoonlijk onderhoud verklaarde u dat het persoonlijk onderhoud vlot was verlopen en dat de communicatie met de tolk en met de protection officer evenzeer vlot was verlopen (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 58 en 59). Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (Verklaring DVZ d.d. 5 februari 2024; CGVS, vragen 3-13); administratief dossier blauwe map: Eurodac Searc Result d.d. 28 december 2023) blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82].

Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; en Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>).

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal

heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid huisvesting en gezondheidszorg, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u niet op overtuigende wijze aan dat u ernstige pogingen ondernomen hebt om er uw rechten te doen gelden. Nochtans moet in het licht van hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt, evenals dat u dit uitvoerig en omstandig documenteert, wat hier niet het geval is.

Wat betreft uw moeilijkheden in verband met tewerkstelling, dient vooreerst gewezen te worden op het feit dat u wel degelijk heeft kunnen werken op het eiland Kos. U vertelde gedetailleerd dat volgens u op het eiland Kos slechts twee mogelijkheden waren, namelijk werken in de hotelsector of werken in de landbouw. U kon op een gegeven moment beginnen werken in een hotelresort maar dan diende u gedurende een langere periode ter plekke te blijven, iets dat u niet zag zitten omdat u dan te ver verwijderd zou zijn van uw familie. Daarom zou u besloten hebben uw pijlen te richten op de landbouwsector. U zou vervolgens vrij snel werk hebben gevonden bij een zekere [H.], van Turkse afkomst. Deze man zou u evenwel niet altijd even correct hebben uitbetaald. Bovendien zou u in de laatste twee maanden veel minder werk hebben kunnen doen omwille van het seizoen. U zou dan ook in de laatste tien dagen van uw verblijf in Griekenland naar Athene verhuisd zijn, om daar op zoek te gaan naar werk, maar zonder resultaat. Wat er ook van zij, uit uw verklaringen blijkt dat u wel degelijk de meerderheid van uw tijd in Griekenland heeft gewerkt, weliswaar niet in de meeste ideale omstandigheden en ook niet altijd even goed uitbetaald, maar op het eiland Kos had u ook kunnen werken in een hotelresort, wellicht in betere werkomstandigheden. U verkoos dit werk niet aan te nemen omdat u dan te ver verwijderd zou zijn van uw familie. In Athene heeft u slechts een tiental dagen gezocht naar werk zonder resultaat. Een tiental dagen zoeken naar werk getuigt niet van een doorgedreven intentie om werk te vinden (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 40, 41 en 43). Er dient op gewezen te worden dat om werk te vinden, u, net zoals Griekse staatsburgers, ook de nodige inspanningen moet leveren, waarbij u in gebreke bleef.

Wat betreft uw moeilijkheden in verband met huisvesting liet u optekenen dat u op een gegeven moment te horen had gekregen van de mensen in het opvangcentrum dat de caravan waarin jullie verbleven diende gedeeld te worden met een andere familie, iets dat u en uw echtgenote weigerden. Korte tijd later, toen jullie buiten het centrum waren gegaan om brood te gaan kopen, kregen jullie te horen dat jullie niet langer toegang verkregen tot het opvangcentrum, hoewel jullie eerder was beloofd om na de erkenningsbeslissing nog één maand te mogen verblijven in het opvangcentrum. In de dagen die volgden, zouden jullie twee dagen in een park hebben geslapen en vervolgens één nacht hebben doorgebracht bij een man die medelijden had met jullie. Hierna zou u erin geslaagd zijn om een gemeubelde studio te huren waar jullie de rest van jullie verblijf op het eiland Kos hebben kunnen wonen. In de tien dagen dat jullie nog in Athene hebben doorgebracht, verbleven jullie in een hotel. Uit deze verklaringen komt aldus naar voren dat jullie vrijwel steeds een normale huisvestingssituatie hebben gekend, iets wat u overigens ook bevestigde (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 40, 41 en 44).

Wat betreft uw moeilijkheden om gezondheidszorg te verkrijgen, verwijst u naar een situatie waarbij u van het kastje naar de muur zou zijn gestuurd om toegang te bekomen tot gezondheidszorg. U heeft diabetes en heeft dan ook nood aan bepaalde medicatie. In het centrum zou u deze medicatie hebben voorgeschreven gekregen door een dokter. Maar eens u het centrum diende te verlaten, zou u niet langer een beroep hebben kunnen doen op deze arts, waardoor u geen voorschrift kon voorleggen bij de apotheker. Eén en andere leidde ertoe dat u voor de medicatie meer diende te betalen. U slaagde er evenwel in om deze medicatie te betalen, mede dankzij de hulp van mensen die u geld voorschoten. Hetzelfde kon gezegd worden wat betreft de kosten in verband met de medische opvolging van jullie dochtertje toen zij hoge koorts maakte in het centrum waar jullie verbleven en jullie een taxi dienden te betalen om naar het centrum van Kos gebracht te worden om daar toegang te krijgen tot een kinderarts (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 25-31). Voor de problemen van uw echtgenote, m.n. opgezwollen sinussen naar aanleiding van haar hooikoorts, zouden jullie gebotst zijn op een administratieve muur. Jullie kregen geen toegang tot gezondheidszorg omdat jullie zich telkens aanmeldden zonder een tolk. Jullie zouden evenwel op zoek gegaan zijn naar een tolk maar zonder resultaat. Wat er ook van zij, uit uw verklaringen komt naar voren dat u zowel voor uzelf als voor uw dochtertje toegang heeft bekomen tot de Griekse gezondheidszorg en dat dit jullie geld heeft gekost, dat jullie evenwel geleend kregen van kennissen. Dat jullie dan voor uw echtgenote geen toegang hebben kunnen bekomen enkel en alleen omdat jullie niet beschikten over een tolk, is dan ook erg opmerkelijk temeer daar dit probleem zich klaarblijkelijk niet voordeed bij uzelf en uw dochtertje (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 31-35).

Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u; u beschikte immers over een ADET. Naar eigen zeggen beschikte u niet over een AMKA, maar uit bovenstaande verklaringen blijkt dat dit u niet heeft verhinderd om toegang te bekomen tot de Griekse gezondheidszorg.

Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden. Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigden verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot

gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).

Doorheen uw verklaringen kan verder vastgesteld worden dat u duidelijk beschikte over een netwerk en middelen om uw vertrek en verdere reis doorheen Europa te bewerkstelligen. Dit, tezamen met volgende elementen, getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden.

- U kon rekenen op financiële steun van uw familie en van medebewoners (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 29 en vraag 45).
- Om van Turkije naar Griekenland te reizen betaalde u voor u en uw echtgenote en jullie dochtertje in totaal 3000 USD (zie verklaring DVZ, vraag 32).
- In Turkije heeft u in totaal 4,5 jaar gewoond en heeft u samen met een vennoot een restaurant uitgebaat dat evenwel failliet is gegaan naar aanleiding van corona. Later zou u in Turkije zijn beginnen werken in een bakkerij (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 54-55).
- In Griekenland huurde u in Kos een studio gedurende enkele maanden en in Athene een hotelkamer gedurende enkele weken. Daarnaast heeft u het meeste van uw tijd in Kos kunnen werken in de landbouwsector en kon u een normaal loon vergaren (zie supra).
- In België bent u op dit moment aan het werken in een wafelfabriek en zou u zeer binnenkort een voltijds vast contract bekomen (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 50-53)

Tot slot verwijst u nergens naar een medische problematiek die u zou verhinderen om uw rechten te doen gelden, mocht u terugkeren naar Griekenland. U maakt geen ernstige kwetsbaarheid aannemelijk die gespecialiseerde, regelmatige en complexe opvolging, behandeling en toezicht vereist en die belangrijke negatieve gevolgen zou hebben op uw zelfredzaamheid en autonomie. U was al op de hoogte van het feit dat u diabetes heeft en hier in België bent u te bovendien te weten gekomen dat u ook lijdt aan een te hoge cholesterol en dat u een longprobleem heeft. Uw medische situatie heeft echter geen ernstig invaliderende invloed op uw levensomstandigheden. Het heeft u ook nooit belet om te werken: u kon zowel werken in Gaza, Turkije, Griekenland als in België (zie supra). Het CGVS merkt ook op dat u bij uw aankomst in België geen bijzondere procedurele noden aangaf (DVZ – Vragenlijst “bijzondere procedurele noden”). Het Commissariaat-generaal is van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging. Voor uw echtgenote kan hetzelfde gezegd worden. Hoewel zij verklaarde last te hebben van hooikoorts, van sinusitis en van ernstige migraineaanvallen, kan niet gezegd worden dat deze aandoeningen een voortdurende invaliderende invloed hebben op haar leven.

In het licht van deze elementen, hebt u niet aannemelijk kunnen maken dat u als persoon die in Griekenland internationale bescherming geniet, bij terugkeer naar Griekenland niet voldoende zelfredzaamheid aan de dag zou kunnen leggen om moeilijkheden die gepaard gaan met een integratie in de Griekse samenleving het hoofd te bieden.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer bent geworden van enkele racistisch incidenten moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling. U verklaarde dat de huurbaas zich keerde tegen Arabieren in het algemeen wanneer één van de Arabische huurders in gebreke bleef met het tijdig betalen van de huurprijs. Verder verwees u naar een incident waarbij een man hard begon te schreeuwen tegen u en uw echtgenote omdat jullie dochtertje aan het zeuren was op de bus. Toen u later melding wilde maken van dit incident bij het lokale politiebureau werd u wandelen gestuurd (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 42 en 47). Hoe betreurenswaardig deze incidenten ook zijn, dient te worden gesteld dat dit geen bedreiging vormt voor uw leven of fysieke integriteit en er dus ook niet kan worden gesteld dat dit wijst op vervolging of ernstige schade.

Er is bovendien de vaststelling dat u slechts een beperkt aantal maanden in Griekenland bent gebleven. Dit getuigt niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en relateert de door u beweerde pogingen om uw rechten en voordelen die u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geniet, te laten gelden.

Het Commissariaat-generaal benadrukt verder dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) verliest, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd.

Ten eerste wijst het CGVS erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan. Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer vier maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>).

Ten tweede blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is en dat u nog in het bezit bent van het origineel ervan. (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 2-13).

Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben.

Met andere woorden: zelfs indien u niet het langer in het bezit zou zijn van uw geprinte verblijfsvergunning, blijkt hieruit niet dat u geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

Met betrekking tot het sociale zekerheidsnummer (AMKA) merkt het Commissariaat-generaal op dat uit objectieve informatie ook blijkt dat het pas wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt (AIDA/ECRE, Country Report: Greece. Update 2023, juni 2024, blz. 248: "According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires"). Uit de objectieve informatie blijkt duidelijk dat het AMKA de dag na het verstrijken van de verblijfsvergunning wordt gedeactiveerd omdat de Griekse wet bepaalt dat het AMKA wordt gedeactiveerd in geval van illegaal verblijf op Grieks grondgebied (Ibid., blz. 278: "Specifically as regards deactivation due to nonlegal residence in the country, [deactivation] shall automatically take place on the day following the expiry of validity of the residence title, in the absence of renewal, extension or withdrawal of the status of international or temporary protection"). Het is dus het verlopen van de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het verlopen van de gedrukte verblijfsvergunning. Als uw verblijfsvergunning niet voor 8 juni 2026 verloopt, is uw AMKA ook tot die datum geldig (administratief dossier blauwe map: aanvraag derde landen Griekenland dd. 22 maart 2024). En zelfs als u niet de nodige stappen had ondernomen om uw AMKA te verkrijgen, zou u geen gratis toegang tot gezondheidszorg in openbare instellingen worden geweigerd ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription", zie UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-ingreece/access-to-healthcare/>; Refugee Info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA), van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; Country Report: Greece. Update 2022", blz. 250-251).

Wat het fiscaal registratienummer (AFM) betreft, herinnert het Commissariaat-generaal eraan dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op:

https://rsaeegean.org/wpcontent/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Uit objectieve informatie blijkt echter dat "de AFM alleen wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt" (RSA/PRO ASYL, Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, maart 2024, p. 20: "the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the ADET and cannot be used until the ADET is renewed"). Gezien uw verblijfsvergunning niet verloopt voor 8 juni 2026, is de AFM ook geldig tot die datum. Zelfs als de verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft hij toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van onroerend goed.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen. Jullie Griekse verblijfsvergunningen en jullie Griekse reispassen tonen aan dat u en uw echtgenote het statuut van begunstigde van internationale bescherming hebben. Dit staat hier niet ter discussie.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggeleid naar Gaza."

De tweede bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoekster, luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een soennitische en Palestijnse Arabische vrouw afkomstig uit Gaza. U bent op [...] geboren in [...], waar u ook bent opgegroeid en altijd bent blijven wonen. U bent tot het zesde middelbaar naar school gegaan. U heeft nooit gewerkt. Op 17 november 2018 huwde u met [M.A.] (CG: [...] en O.V.nr.: [...]). Jullie hebben 1 dochter: [Y.M.] (°[...]). Omwille van de algemene onveilige situatie in Gaza zouden u en uw echtgenoot besloten hebben Gaza te verlaten. Op 17 november 2018 reisden jullie via Egypte naar Turkije, waar jullie twee dagen later aankwamen. Jullie vestigden zich in Istanbul en uw echtgenoot begon er te werken als zelfstandige restaurantuitbater. Op 17 april 2023 reisden jullie vanuit Turkije naar Griekenland waar jullie op het eiland Kos aankwamen. In Griekenland dienden jullie op 27 april 2023 een verzoek om internationale bescherming in. Op 9 juni 2023 kregen jullie er internationale bescherming toegekend.

Omwille van verschillende negatieve ervaringen die u, uw echtgenoot en jullie dochter hebben meegemaakt in Griekenland besloten jullie dit land te verlaten en naar België te reizen waar jullie op 27 december 2023 aankwamen en waar jullie de volgende dag een verzoek om internationale bescherming indienden.

Ter staving van dit verzoek legden jullie de volgende documenten voor: de originele Griekse verblijfsvergunningen en de originele Griekse reispassen van uzelf, uw echtgenote en jullie dochter.

B. Motivering

U maakt géén elementen kenbaar waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. U verklaarde dat u last heeft van hooikoorts, sinusitis en migraine. U voegde er aan toe dat u tijdens het persoonlijk onderhoud een migraineaanval voelde aankomen. U beschikte over medicatie voor het geval dat deze aanval effectief zou opkomen. Wat er ook van zij, op het einde van het persoonlijk onderhoud werd u gevraagd of u de indruk had dat het onderhoud vlot was verlopen. U antwoordde dat dit het geval was. U bevestigde ook dat de communicatie met de tolk en met de protection officer vlot was verlopen.

Op de vraag of het feit dat u een migraineaanval voelde opkomen een negatieve impact had op het verloop van het persoonlijk onderhoud, antwoordde u negatief. U voegde er wel aan toe dat het interview u stress had bezorgd. Tot slot bevestigde u dat u zich op mentaal vlak goed voelde (zie notities persoonlijk onderhoud, vragen 10, 11, 36-39). Omwille van deze redenen werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (Verklaring DVZ d.d. 5 februari 2024; CGVS, vraag 2); administratief dossier blauwe map: Eurodac Search Result d.d. 28 december 2023 en Eurodac Marked Record d.d. 29 december 2023) blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

Er dient te worden opgemerkt dat u zich volledig baseert op de dezelfde feiten als deze die uw echtgenoot heeft aangehaald (zie notities persoonlijk onderhoud, vraag 9). In zijn hoofde werd volgende onontvankelijkheidsbeslissing genomen. Deze heeft aldus ook betrekking op uw situatie:

[idem motieven eerste bestreden beslissing]

Aldus dient ook uw aanvraag niet-ontvankelijk te worden verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggeleid naar Gaza.”

2. Het verzoekschrift

In een eerste middel voeren verzoekers de schending aan van de artikelen 57/6, §3, 3°, en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 4 en 24 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, van de artikelen 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM), van de formele motiverings- en samenwerkingsplicht. Zij menen dat er sprake is van een kennelijke beoordelingsfout.

Zij betogen dat zij ernstige schade zullen lijden indien zij naar Griekenland terugkeren met hun dochtertje, en dat deze lidstaat niet in staat is om hen en hun kind doeltreffende en efficiënte bescherming te bieden. Verwijzend naar rechtspraak van de Raad voeren zij aan dat de huidige omstandigheden in Griekenland zeer problematisch zijn. Vervolgens gaan verzoekers in op het wettelijk kader. Volgens hen zijn zij in Griekenland blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen die een bijzonder hoge ernst bereiken en totaal in strijd zijn met het belang van hun minderjarig kind, zodat moet worden aangenomen dat de bescherming die hen in Griekenland is verleend niet effectief is.

Voor wat betreft de kwetsbaarheid benadrukken zij dat zij een vijfjarige dochter hebben. Zij verwijten de commissaris-generaal geen melding te maken van het belang van het kind, noch van de grondrechten die al dan niet geschonden zouden worden bij terugkeer naar Griekenland. Zij vorderen daarom op zijn minst de nietigverklaring van de beslissingen. Daarnaast werpen zij op dat zij beiden een kwetsbaar profiel hebben als Palestijnen die extreem geweld hebben gezien en meegemaakt en armoede en honger ervaren hebben. Zij wijzen op verzoekers verklaringen dienaangaande. Zij stellen dat er in België nog geen psychologische opvolging opgestart is, maar dat zij deze wel nodig hebben. Er zijn echter culturele blokkades die hen tegenhouden. Voorts wijzen zij erop dat zij ook een aantal fysieke problemen hebben, zoals geïllustreerd wordt in hun medische dossiers. Zij betogen dat verzoeker lijdt aan diabetes, een te hoge cholesterol en longproblemen waarvoor hij in België behandeld wordt. Zij benadrukken dat verzoeker in Griekenland moeilijkheden ondervond bij de toegang tot behandeling.

Verzoekers beklemtonen dat verzoekers longproblemen niet gestabiliseerd zijn en dat er regelmatig controles en verdere onderzoeken worden uitgevoerd. Voor wat betreft verzoekster, werpen zij op dat zij lijdt aan hooikoorts, sinusitis en ernstige migraine, waarvoor in Griekenland geen toegang tot medische zorg of hulp mogelijk was. Gelet op hun fysieke en psychische problemen, menen zij dat de commissaris-generaal ten onrechte geoordeeld heeft dat zij geen elementen kenbaar gemaakt hebben waaruit bijzondere procedurele noden kunnen blijken. Voorts merken zij op dat zij, naast hun individuele kwetsbaarheden, ook een kwetsbaarheid hebben die inherent is aan alle Palestijnen. Zij leggen hiervoor verschillende rapporten neer en verwijzen naar rechtspraak van de Raad.

Verzoekers stippen aan dat de commissaris-generaal op geen enkel moment de geloofwaardigheid van hun verklaringen in twijfel getrokken heeft. Zij menen dat het onderzoek naar hun leven in Griekenland bijna onbestaand was. Desondanks stellen zij dat zij zeer spontaan en gedetailleerd verteld hebben over de slechte omstandigheden in Griekenland. Zij voeren aan dat zij en hun minderjarige dochter in Griekenland

geen hulp of bijstand zullen krijgen van de Griekse autoriteiten, qua toegang tot werk, medische opvolging, huisvesting of scholing en dat er eveneens sprake is van administratieve obstakels. Volgens hen hebben zij ruimschoots aangetoond dat zij al het mogelijke gedaan hebben om zich te integreren, nu zij snel werk gevonden hebben. Zij stellen dat de omstandigheden en het geweld hun inspanningen duidelijk belemmerd hebben en dat dit niet afhangt van hun persoonlijke keuzes. Zij wijzen op de totale afwezigheid van een integratiebeleid voor statushouders, het gebrek aan medische zorgen of beschikbare banen, de ontoereikendheid van de financiële steun en het structureel racisme ten aanzien van Arabische vluchtelingen. Zij verwijten de commissaris-generaal niet uit te leggen wat zij nog meer hadden kunnen doen.

Vervolgens gaan zij, verwijzend naar landeninformatie, in op de algemene situatie in Griekenland en verwijten zij de commissaris-generaal slechts een gedeeltelijke lezing gemaakt te hebben van de objectieve informatie waarover zij beschikt. Zij gaan in op de algemene sociaaleconomische rechten, huisvesting, werkgelegenheid, medische zorg, sociale uitkeringen, doeltreffende rechtsmiddelen, aanvragen tot verlenging en duplicaten van verblijfsvergunningen en racisme.

Zij wijzen op het gebrek aan inhoudelijke beoordeling van hun beschermingsverzoek en stellen dat hun vrees voor terugkeer naar Palestina en hun documenten zomaar terzijde geschoven zijn. Zij stellen dat zij Palestina verlaten hebben vanwege Hamas, evenals vanwege de onstabiele veiligheidssituatie en de oorlog. Zij benadrukken dat zij hulp ontvangen hebben van UNRWA en hierbij geregistreerd zijn.

In een tweede middel voeren verzoekers de schending aan van de artikelen 48, 48/2 tot 48/5 en 48/7 van de Vreemdelingenwet en van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en de inhoud van de verleende bescherming (herschikking).

Verzoekers vragen om een toepassing van artikel 48/7 van de Vreemdelingenwet. Zij menen dat het feit dat zij reeds bescherming genieten, volstaat om aan te tonen dat zij reeds vervolgingen ondergaan hebben of bedreigd werden met vervolging in Palestina en dat de commissaris-generaal niet aantoont dat deze niet opnieuw zullen plaatsvinden.

3. Nieuwe stukken

3.1. Bij het verzoekschrift voegen verzoekers volgende nieuwe stukken:

- Medisch dossier;
- Objectieve rapporten van verenigingen en psychosociale werkers over de geestelijke gezondheid van mensen van Palestijnse afkomst.

3.2. Op 19 november 2025 legt de commissaris-generaal een aanvullende nota neer overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet waarin zij refereert aan volgende nieuwe stukken, waarvan zij de weblinks vermeldt:

- AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, 24 juni 2024;
- AIDA/ECRE, *Country Report : Greece. Update 2024*, september 2025;
- Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024;
- RSA/PRO ASYL, *Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2024;
- RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, april 2025;
- De Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025;
- CEDOCA, *COI FOCUS GRECE Aide aux migrants*, 25 juli 2025;
- CEDOCA, *COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*, 17 september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Pressemitteilung nr. 30/2025, 16 april 2025; Bundesverwaltungsgericht, *Jugement BVerwG 1 C 18.24*, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, Pressemitteilung, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
- Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025, 11 september 2025.

3.3. Op 24 november 2025 maken verzoekers een aanvullende nota over op grond van artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet waarbij zij volgend nieuw stuk voegen:

- Schrijven van 19 november 2025, *Inaccurate and misleading information in CEDOCA Country of Origin Information Focus: GREECE, Assistance to Migrants report*, published 25th July 2025.

4. Beoordeling

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU.

Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming.

4.2. De bestreden beslissingen werden genomen op grond van artikel 57/6 § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze al internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoekers, vergezeld van hun minderjarige dochter, in Griekenland op 27 april 2023 een verzoek om internationale bescherming ingediend hebben, dat hen op 9 juni 2023 de vluchtelingenstatussen werden toegekend en dat zij in bezit gesteld werden van hun Griekse verblijfsvergunningen en reisdocumenten. Verzoekers verblijfsvergunning is geldig van 12 oktober 2023 tot 8 juni 2026 en zijn reisdocument is geldig van 3 december 2023 tot 2 december 2028. Verzoeksters verblijfsvergunning en die van haar dochter is geldig van 9 juni 2023 tot 8 juni 2026 en haar reisdocument en dat van haar dochter is geldig van 17 september 2023 tot 16 september 2028 (AD CGVS, map 6 Landeninformatie, stukken 1-3; AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker).

Voorgaande is in overeenstemming met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, d.d. september 2024, p. 13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, p. 243).

Er liggen geen concrete of verifieerbare elementen voor waaruit blijkt dat verzoekers of hun dochter actueel niet meer over een beschermingsstatus zouden beschikken. Evenmin bevat het rechtsplegingsdossier concrete gegevens of verifieerbare elementen die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van hun verleende status, noch bevat het enige concrete aanwijzing in die zin.

Bijgevolg wordt vermoed dat verzoekers geen nood hebben aan internationale bescherming in België, precies omdat zij reeds internationale bescherming genieten in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werden verzoekers' beschermingsverzoeken niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

4.3. In de bestreden beslissingen wordt in overeenstemming met artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet vastgesteld dat er, op grond van het geheel van de gegevens in het administratief dossier, in verzoekers' hoofde geen bijzondere procedurele noden kunnen worden aangenomen.

Verzoekers voeren in hun verzoekschrift aan dat zij kampen met psychische en medische problemen en dat er ten onrechte geen bijzondere procedurele noden weerhouden werden. Er liggen echter geen attesten neer die hun psychologische problemen kunnen aantonen (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 3; verzoekschrift, stuk 3). Zij leggen wel verschillende attesten neer die hun medische problemen onderbouwen, maar hieruit blijkt geenszins dat hun fysieke toestand er hen van weerhoudt om op

een volwaardige, functionele en zelfstandige wijze aan de procedure deel te nemen (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 3; verzoekschrift, stuk 3; zie ook punt 4.9.1). Evenmin blijkt dit uit het verloop van het persoonlijk onderhoud, noch uit de overige stukken van het administratief dossier. Het verloop van het persoonlijk onderhoud toont aan dat verzoekers in staat waren om hieraan deel te nemen en dat hun rechten in het kader van de onderhavige procedure werden gerespecteerd. Verzoeker verklaart uitdrukkelijk dat het interview en de communicatie met de *protection officer* en de tolk vlot verlopen is (NPO verzoeker, p. 11). Verzoekster vermeldt tijdens het onderhoud dat zij een migraineaanval voelde opkomen, maar had hiervoor medicatie mee (NPO verzoekster, p. 5). Uit niets blijkt dat dit haar in de uitoefening van haar procedurele rechten heeft belemmerd. Op het einde van het onderhoud bevestigt zij dat zij alle redenen heeft kunnen vertellen waarom zij Griekenland ontvlucht is en dat het interview en de communicatie met de tolk vlot verlopen is. Zij verzekert de *protection officer* dat haar opkomende migrainegevoel geen negatieve weerslag had op het verloop van het interview. Hoewel zij aangeeft dat het interview voor haar stresserend was, benadrukt zij dat zij zich mentaal in goede toestand bevond (NPO verzoekster, p. 7). Verzoekers' advocaat geeft niet aan dat verzoekers' fysieke of psychologische problemen hen verhinderd zouden hebben om te voldoen aan hun verplichtingen in het kader van de procedure (NPO, p. 8, 12). Niets wijst erop dat hun mentaal-psychologische of fysieke toestand tijdens het gehoor dermate verstoord was dat zij niet in staat mochten worden geacht om correcte en volledige verklaringen af te leggen over de feiten en gebeurtenissen waarop zij zich beroepen in het kader van hun beschermingsverzoek. Overigens dient erop gewezen dat zij ook bij de DVZ verklaard hebben dat er geen elementen of omstandigheden zijn die het vertellen van hun verhaal of hun deelname aan de procedure internationale bescherming kunnen bemoeilijken (AD CGVS, deel DVZ, vragenlijst bijzondere procedurele noden 05.02.24).

Er zijn geen enkele indicaties dat verzoekers tijdens hun persoonlijk onderhoud bij het CGVS niet of onvoldoende bij machte waren om accurate en waarheidsgetrouwe verklaringen af te leggen over de kernelementen van hun verzoek om internationale bescherming. Dat zij omwille van hun psychologische en medische problemen niet in staat zouden zijn geweest om de asielprocedure op gedegen wijze te doorlopen, blijkt hoegenaamd niet.

4.4. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden en wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest.

De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen volgens het Hof van Justitie bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts volgens het Hof van Justitie niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52, met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

4.5. Verzoekers betogen in essentie dat zij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

4.6. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten zoals beschikbaar in de huidige fase van de procedure.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstreekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (hierna: ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (hierna: AFM) en een sociale zekerheidsnummer (hierna: AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 12, 24; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van

een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asiendienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 5-17; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na die datum een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19-20; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het

verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van “een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers.

Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ ADET voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 22-24; Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024*, p. 20-22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202, 266-267)

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september

2025, p. 253-257; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verblijven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47.753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10.816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (NGO's) of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "the European way of life", en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit

onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigen zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigen moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigen zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (Cedoca, *COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, p. 2-12; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 29-30; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (Cedoca, *COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 24 en 34). Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA rapport van september 2025 wordt hierover echter

geen melding gemaakt. Het verslag van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse zaken stelt dan weer dat het beschikken over een geldig AMKA-nummer volstaat (p. 37).

Wat er ook van zij, wijst de Raad er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en desgevallend toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigde van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigde van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25-27; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan

deze verzoeker werd meegedeeld (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 27-28; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>).

Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*, november 2023, p. 42-43, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024; UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “Alkyoni II”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiendienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 10-13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een “certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus” of een “certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming” verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 15-16; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 18-19; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.7. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

4.8. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precarie situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoekers toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van die aard zijn om het vermoeden dat zij zich op de beschermingsstatussen die hen in Griekenland werden verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kunnen beroepen en dat zij niet terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in hun verzoekschrift en aanvullende nota tonen verzoekers niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. Een verwijzing naar de brief van de Griekse NGO's (aanvullende nota 24.11.25, stuk 1) is niet dienstig.

Zoals blijkt *supra*, is de Raad tot een gedegen analyse van de situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland kunnen komen zonder hiervoor beroep te doen op het door verzoekers bekritiseerde rapport van CEDOCA-rapport *Greece – Assistance to Migrants*. Hierdoor is dan ook voldoende tegemoet gekomen aan hun kritiek in dit verband. De conclusie blijft overeind dat een individuele beoordeling

van verzoekers' concrete, persoonlijke situaties en voorliggend beschermingsverzoeken dus aan de orde blijft.

De verwijzing naar rechtspraak van de Raad alsook andere internationale rechtspraak is niet van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure en bovendien hebben die arresten geen precedentenwerking. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

4.9. Het komt aldus aan verzoekers toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van die aard zijn om het vermoeden, dat zij zich op de beschermingsstatussen die hen in Griekenland werden verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kunnen beroepen en dat zij niet terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen. Er dient verder te worden ingegaan op hun concrete persoonlijke situatie.

4.9.1. Verzoekers maken vooreerst niet aannemelijk dat zij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikken die hen zou verhinderen om hun rechten te doen gelden, verbonden aan hun status in Griekenland.

4.9.1.1. De stukken van het administratief dossier laten niet toe vast te stellen dat zij kampen met zodanige medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor hun zelfstandig functioneren.

Verzoeker verklaart dat hij diabetes en een te hoge cholesterol heeft en dat hij hiervoor om de drie maanden gecontroleerd wordt en medicatie neemt (NPO verzoeker, p. 4-5). In zijn attest van 3 december 2024 bevestigt verzoekers dokter dat verzoeker lijdt aan diabetes type II en hypercholesterolemie, waarvoor hij behandeld wordt met medicatie. Dit vindt eveneens weerslag in zijn medisch overzicht, alsook in de laboresultaten (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3). Dat die aandoening belangrijke gevolgen heeft voor verzoekers zelfstandig functioneren blijkt niet. Bovendien blijkt dit geen impact te hebben op zijn arbeidsgeschiktheid nu hij in Griekenland in staat was om te werken en hij in België tewerkgesteld is als operator in een wafelbedrijf (NPO verzoeker, p. 8-11). Er liggen evenmin elementen voor waaruit blijkt dat hij niet of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zou zijn. Voorts blijkt niet dat hij voor de benodigde medicatie niet terecht zal kunnen in Griekenland (zie *infra*) te meer nu hij expliciet aangaf dat hij er de noodzakelijke diabetesmedicatie wél kon bekomen, zij het dat hij deze zelf moest betalen en daarbij hulp kreeg van anderen die hem het bedrag voorschoten (NPO verzoeker, p. 5-6, 11). Hij voert eveneens aan dat hij testen heeft ondergaan aan zijn longen, waaruit bleek dat hij een zware longontsteking had. Hij stelt dat het ondertussen beter gaat, maar hij hiervoor nog steeds opgevolgd wordt en dat hij werd doorverwezen naar een longarts die hem hoogstwaarschijnlijk een puffer zal voorschrijven (NPO verzoeker, p. 4-5). In zijn medisch overzicht staat te lezen dat hij geregeld last heeft van hoesten, soms piepende ademhaling en algemene longklachten. Er werden verschillende onderzoeken gepland en uitgevoerd, waaronder een CT-thorax, waarop afwijkingen te zien waren, en een sputumonderzoek in het kader van een TBC-screening. Tuberculose werd uitgesloten, maar verdere opvolging bij de pneumoloog wordt georganiseerd (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3). Hoewel de voorgaande longproblemen niet betwist worden, blijkt wederom niet dat die van die aard zijn dat verzoeker heden een bijzondere kwetsbaarheid vertoont die een terugkeer naar Griekenland in de weg zou staan. In de medische documenten wordt immers geen concrete diagnose gesteld, noch een noodzakelijk geachte medische behandeling beschreven, noch blijkt dat verzoeker medicatie neemt die onontbeerlijk zou zijn. Evenmin wordt vastgesteld of en in welke mate zijn fysieke problemen en impact zouden hebben op zijn dagdagelijks functioneren.

Verzoekster heeft last van migraine en neemt medicatie (NPO verzoekster, p. 4-5), wat steun vindt in het doktersattest van 3 december 2024 en in het medisch overzicht en medicatieschema (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3).

Uit voormelde documenten blijkt niet dat zij daardoor verhinderd wordt om haar rechten te doen gelden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland. Voorts is zij in staat om in België te werken als poetsvrouw in een vakantiepark (NPO, p. 7). Er liggen geen elementen voor waaruit blijkt dat zij niet of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zou zijn. Verzoekers maken ook niet aannemelijk dat zij hiervoor in Griekenland niet de nodige opvolging zou kunnen krijgen (zie *infra*). Verzoekster stelt voorts dat zij influenza gehad heeft, waardoor haar bloed ontstoken was, maar dat zij hiertegen behandeld werd en het genezen is (NPO verzoekster, p. 5). Zij onderbouwt dit met een attest van het ziekenhuis van Oost-Limburg van 14 februari 2025, waaruit blijkt dat zij van 13 tot en met 14 (maand ontbreekt) opgenomen was (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3). Daarnaast voert zij aan dat zij problemen aan haar sinussen en hooikoorts heeft (NPO verzoekster, p. 5). Uit haar medisch dossier blijkt dat zij geregeld gezien wordt voor terugkerende neus- en sinusklachten, waaronder verstopte sinussen, neusobstructie en sinusdruk, waarvoor zij herhaaldelijk neussprays, spoelingen en ontstekingsremmende

middelen kreeg (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3). Er wordt echter geen concrete diagnose gesteld, noch kan hieruit blijken dat zij hiervan zodanige gevolgen ondervindt die haar zouden verhinderen zich staande te houden in Griekenland in haar hoedanigheid van begunstigde van internationale bescherming. Verder blijkt uit haar medisch dossier dat zij melding maakt van gevoelloosheid en tintelingen in de linkerhand, waarbij mogelijks carpaletunnelsyndroom wordt vermoed. Er staat te lezen dat dit symptomatisch behandeld wordt, maar dat dit pas verder opgevolgd zal worden indien de symptomen verergeren (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3). Hier ligt verder niets van voor.

Verzoekers verklaren dat hun dochter in Griekenland last had aan haar amandelen en van koorts, diarree en overgeven, maar bevestigen dat dit, naast een eenmalig bezoek aan een dokter omwille van hoge koorts, steeds onder controle gebleven is (NPO verzoeker en verzoekster, p. 7).

Verzoekers voeren vervolgens aan dat zij een kwetsbaar profiel hebben als Palestijnen die extreem geweld hebben gezien en meegemaakt en armoede en honger ervaren hebben. Verzoeker verklaart dat hij het mentaal moeilijk heeft en continu in stress leeft vanwege de situatie in Gaza (NPO verzoeker, p. 5), maar legt ter staving ervan geen psychologische attesten neer. In verzoekers' medisch overzicht wordt geen melding gemaakt van psychologische problemen (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker; verzoekschrift, stuk 3). Verzoeker stelt weliswaar dat hij nood heeft aan psychologische hulp, maar dat hij hier niet voor gekeken heeft omdat hij dan in zijn cultuur als gek beschouwd zou worden en hij bang is wat anderen hierover zouden denken (NPO verzoeker, p. 5). Er liggen aldus geen objectieve gegevens voor op basis waarvan conclusies getrokken kunnen worden aangaande een eventuele ernst van hun psychologische problemen en in de mate waarin ze hun zelfstandig functioneren bij een eventuele terugkeer naar Griekenland zouden kunnen beïnvloeden. Hoewel daarnaast niet ontkend wordt dat de huidige situatie in Gaza een invloed kan hebben op verzoekers' gemoedstoestand, kan uit voorgaande niet afgeleid worden dat zij op heden met ernstige psychologische problemen kampen dat zij hun zelfstandig functioneren beïnvloeden. Het algemeen rapport van Ulyse en de andere stukken doen hier niet anders over oordelen (verzoekschrift, stuk 4). Waar zij hiervoor verwijzen naar rechtspraak van de Raad, dient erop gewezen dat de Belgische rechtsorde geen precedentenwerking kent waardoor die verwijzing niet dienstig is.

Bovendien wordt verzoekers en hun dochter de toegang tot medische zorg in Griekenland niet ontzegd. Verzoeker geeft aan dat hij na het verlaten van het opvangcentrum geen voorschrift meer kon bekomen van de arts die hem eerder diabetesmedicatie had voorgeschreven, waardoor hij de medicatie zelf moest betalen. Niettemin kon hij deze medicatie effectief verkrijgen, mede dankzij kennissen die hem het nodige bedrag voorschoten (NPO verzoeker, p. 5-7; NPO verzoekster, p. 6). Ook voor de medische opvolging van hun dochter, die hoge koorts had ontwikkeld, slaagden verzoekers erin om toegang te krijgen tot de pediatrische zorg, al dienden zij op eigen kosten een taxi te nemen naar het stadscentrum (NPO verzoeker, p. 6-7). Voor wat betreft verzoeksters problemen met haar sinussen en haar hooikoorts voeren zij aan dat zij geen zorg kon krijgen omdat zij zich niet konden aanmelden met een tolk (NPO verzoeker, p. 7; NPO verzoekster, p. 6). Dit valt echter niet te rijmen met de situatie van verzoeker en hun dochter, voor wie zij wél medische hulp konden verkrijgen desondanks de vermeende taalbarrière. Hieruit kan dan ook niet worden afgeleid dat een behandeling in Griekenland voor verzoekers en hun dochter niet beschikbaar of ontoegankelijk zou zijn. Dat bepaalde kosten zelf moesten gedragen worden, houdt niet in dat een daadwerkelijke of structurele belemmering tot de gezondheidszorg bestond. Ook uit de uiteenzetting *supra* en *infra* (punt 4.9.3.) blijkt dat verzoekers als begunstigten van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot medische opvolging en ondersteuning.

Verzoekers tonen niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband hun rechten als statushouders uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen worden geconfronteerd. In de mate dat er een mogelijk kwaliteitsverschil zou bestaan tussen de gezondheidszorg in België en deze in Griekenland, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoekers bij terugkeer zouden belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest. Evenmin houdt een dergelijk kwaliteitsverschil verband met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Zoals hierboven reeds gesteld, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als voor Griekse onderdanen geldt. Het komt verzoekers toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat zij hun rechten en voordelen als statushouders niet zouden kunnen laten gelden in Griekenland en dat zij, zoals *in casu* aangevoerd, geen toegang zouden hebben tot medische zorg. Verzoekers slagen daar echter niet in. Zij tonen hoe dan ook niet concreet aan en maken niet aannemelijk dat zij in Griekenland, mogelijks met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, geen toegang zouden hebben tot de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg of deze niet zouden kunnen genieten.

4.9.1.2. Daar huidig verzoek om internationale bescherming van verzoekers eveneens in naam van hun minderjarige dochter wordt ingediend, op basis van artikel 57/1, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet, speelt *in casu* het belang van het kind, zoals ook wordt aangevoerd in het verzoekschrift.

Artikel 24, lid 2 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie bepaalt: “*Bij alle handelingen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden verricht door overheidsinstanties of particuliere instellingen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.*” Dit beginsel houdt niet enkel een materieel recht in voor een kind om zijn belangen (d.i. in wezen het welzijn van het kind) in overweging te zien genomen worden, maar is tevens een uitleggingsbeginsel en een procedureregulering (zie HvJ, C-646/21, K, L tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (GK), 11 juni 2024, punt 73). Bij de beoordeling van de verzoeken om internationale bescherming van minderjarige kinderen moet rekening worden gehouden met hun leeftijd en maturiteit.

Het belang van het kind is een complex begrip en de inhoud ervan moet per geval en op individuele basis worden bepaald. De beoordeling van het belang van het kind bestaat uit het evalueren en vervolgens afwegen van alle elementen die nodig zijn om een beslissing te nemen in een specifieke situatie voor elk individueel kind. Blijkens overweging 18 van de Kwalificatierichtlijn betreffen deze elementen het beginsel van eenheid van gezin, het welzijn en de sociale ontwikkeling van de minderjarige, overwegingen van veiligheid en de opvattingen van de minderjarige; deze elementen dienen tevens te worden beoordeeld in overeenstemming met de leeftijd en maturiteit van de minderjarige.

Uit dit alles volgt dat overwegingen met betrekking tot het belang van het kind zelden worden bepaald door één enkele, allesoverheersende factor. De beoordeling van het hoger belang van het kind kan inhouden dat verschillende — desgevallend concurrerende of moeilijk te verzoenen — elementen tegen elkaar worden afgewogen teneinde de ontwikkeling van het kind te ondersteunen. Het identificeren, onderzoeken en beoordelen van het hoger belang van het kind wordt meegenomen in de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming van de minderjarige verzoeker.

Gelet op de internationale bescherming die het minderjarig kind en verzoekers in Griekenland genieten, is het van belang, in hoofde van het kind en (de eenheid van) het gezin, dat zij als gezin samen blijven bij een terugkeer naar Griekenland, waarbij wordt beklemtoond dat uit niets blijkt en niet wordt aangetoond dat die bescherming er niet (langer) effectief of toereikend is en dat zij er hun rechten en voordelen als statushouders niet kunnen laten gelden.

Met het algemeen betoog dat hun minderjarige dochter geen hulp of bijstand zal krijgen van de Griekse autoriteiten, maken zij niet aannemelijk dat zij en hun dochter bij een terugkeer naar Griekenland dreigen terecht te komen in een situatie die zo ernstig is dat deze kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Zij verklaren weliswaar dat hun dochter niet naar school kon gaan (NPO verzoeker, p. 10), maar zij was slechts drie jaar oud bij hun vertrek uit Griekenland. Volgens de beschikbare landeninformatie zijn minderjarige verzoekers om internationale bescherming onderworpen aan dezelfde leerplicht als Griekse kinderen; vanaf vier jaar geldt een verplichte inschrijving in het kleuteronderwijs en kinderen kunnen vóór die leeftijd terecht in kinderdagverblijven en peuters centra, die door de overheid en private aanbieders worden georganiseerd (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 204-205). Verzoekers tonen dan ook op geen enkele manier aan dat de Griekse autoriteiten niet hebben voldaan aan de onderwijsverplichtingen zoals die uit de landeninformatie blijken, noch dat zij dit bij een eventuele terugkeer niet zouden doen. Bovendien blijkt niet dat zij geprobeerd hebben hun dochter in een peuters centrum onder te brengen. Evenmin blijkt, zoals ook *supra* uiteengezet werd, dat hun dochter geen toegang zou hebben tot medische zorgen in Griekenland. Verzoekers waren bovendien in staat om in hun levensonderhoud te voorzien en hadden bijna hun volledige verblijf in Griekenland een stabiele huisvestingssituatie (zie punt 4.9.4.). Het loutere feit dat zij een minderjarige dochter hebben, kan aldus niet weerhouden worden als bijzondere kwetsbaarheid in hun hoofde waardoor zij terecht dreigen te komen in een situatie van verregaande materiële deprivatie.

4.9.1.3. Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoekers worden vastgesteld die het hen dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig hun rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat zij zouden terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met hun grondrechten. Aldus brengen verzoekers wat betreft hun persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hen zou verhinderen hun rechten te doen gelden, verbonden aan hun status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico lopen te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.9.2. Hoewel verzoekers bij de DVZ verklaren dat zij hun Griekse verblijfsdocumenten vernietigd en weggegooid hebben (AD CGVS, deel DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland 05.02.24 verzoeker en verzoekster), geven zij bij het CGVS aan dat zij gelogen hadden en toch in het bezit zijn van hun originele Griekse verblijfsvergunning, de ADET, en hun Grieks reispaspoort (NPO verzoeker en verzoekster, p. 3). Verzoekers' ADET en dit van hun dochter is geldig tot 8 juni 2026. Verzoekers reisdocument is geldig tot 2 december 2028 en verzoeksters reisdocument en dat van haar dochter tot 16 september 2028 (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker). Hun betoog omtrent de problemen waarmee statushouders

geconfronteerd worden bij de hernieuwing van hun ADET is niet dienstig, gezien deze situatie niet op hen van toepassing is. Immers beschikken zij op heden nog steeds over een geldige Griekse verblijfsvergunning, die nog meer dan zes maanden geldig is.

4.9.3. Verzoekers zijn niet eenduidig over de ontvangst van hun fiscaal registratienummer (AFM). Verzoeker geeft initieel aan dat hij een AFM verkregen heeft, terwijl verzoekster stelt dat het een AMKA of een AFM kan zijn, maar dat zij het niet zeker weet (AD CGVS, deel DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland 05.02.24 verzoeker en verzoekster). Bij het CGVS stelt verzoeker daarentegen dat hij geen AFM ontvangen heeft en dat zij hem verkeerd begrepen hebben (NPO verzoeker, p. 5). Verder verklaren zij dat zij geen sociaal zekerheidsnummer (AMKA) ontvangen hebben (AD CGVS, deel DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland 05.02.24 verzoeker en verzoekster).

Het fiscaal registratienummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA- rapport, maart 2025, p. 21: *“the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed”*). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers' verblijfsvergunning geldig is tot 8 juni 2026, zijn hun AFM's dus ook geldig tot die datum.

Hetzelfde geldt voor hun sociale zekerheidsnummer (AMKA). De AMKA wordt, in tegenstelling tot wat zij aanvoeren in hun verzoekschrift, pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: *“According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires”* (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248). In dit verband wijst de beschikbare landeninformatie alleszins niet op bijzondere problemen waar verzoekers in geval van terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te verkrijgen nog zouden dienen te voltooien. Verzoekers tonen niet aan dat zij dit bij terugkeer naar Griekenland niet in orde zouden kunnen brengen. Waar zij de vereiste benadrukken van het aanleveren van bewijs van verblijf, alsook van een arbeidscontract of een wervingscertificaat alvorens een actieve AMKA wordt uitgereikt, zoals uiteengezet in het RSA-rapport van maart 2025, maken zij niet aannemelijk dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk en huisvesting zullen kunnen vinden en zij de vereiste documenten niet zullen kunnen voorleggen voor het verkrijgen en/of het activeren van een AMKA, zoals bijvoorbeeld door het neerleggen van een werkbelofte. Verzoekers hebben voorts, zoals blijkt *supra*, geen bijzondere kwetsbaarheid die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van hun zelfredzaamheid en autonomie en die het hen dermate moeilijk maken om zich staande te houden.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt voorts dat verzoekers in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van hun AMKA, wanneer zij daartoe de nodige stappen zetten, niet verstoken zullen zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat zij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaan: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-50). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*, november 2023, p. 42-43, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024). NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50).

Verzoekers tonen dan ook niet aan dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate zij nood hebben aan medische en/of psychologische opvolging hiervan verstoken zullen blijven en zij zouden worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging of artikel 4 van het Handvest. Verzoekers beroepen zich overigens, gelet op hetgeen *supra* uiteengezet werd, niet op een bijzondere mentale of fysieke kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen.

Verzoekers brengen geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken.

4.9.4. Het gegeven dat verzoekers bepaalde moeilijkheden ondervonden op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting volstaat niet om te besluiten dat zij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover zij volledig afhankelijk zouden zijn van overheidssteun, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, zijn terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hen niet in staat stelt te voorzien in hun meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor hun fysieke of mentale gezondheid of hen in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Het is niet kennelijk onredelijk om van verzoekers, die in Griekenland erkend werden als vluchteling, te verwachten dat zij inspanningen leveren om hun levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit hun verklaringen en gedrag blijkt evenwel niet dat zij de intentie hadden om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er hun rechten te doen gelden. Zo verklaart verzoekster dat zij op huwelijksreis gingen naar Turkije en daarna wilden verder reizen naar België (AD CGVS, deel DVZ, Vragenlijst verzoekster 05.02.24 vraag 3.5.).

Bovendien blijkt uit hun verklaringen geenszins dat zij zich tijdens hun verblijf van acht maanden in Griekenland niet staande hebben kunnen houden in hun hoedanigheid van erkend vluchteling en dat zij er in omstandigheden leefden strijdig aan artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

Hoewel verzoekers aanvoeren dat er in Griekenland geen mogelijkheden zijn om te werken, blijkt dat verzoeker er wel degelijk in geslaagd is een tewerkstelling te vinden. Uit verzoekers uitgebreide verklaringen blijkt dat hij gedurende het grootste deel van zijn verblijf in Griekenland tewerkgesteld was in Kos, bij een Turkse werkgever in de landbouw. Hoewel hij aangeeft dat de arbeidsomstandigheden er niet ideaal waren en hij niet steeds correct werd uitbetaald, heeft hij amper stappen ondernomen om zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Immers waren er andere opties beschikbaar, nu hij verklaart dat hij in een hotelresort aan de slag kon. Hij heeft dit echter geweigerd omdat dit zou vereisen dat hij langere tijd van zijn gezin gescheiden bleef. Daarnaast kon hij zich wenden tot een lokale organisatie, die hem een opleiding tot houtbewerker van twee maanden voorstelde. Hij weigerde echter om hieraan deel te nemen omdat hij geen vervoer had na 16 uur en omdat hij geen ondersteuning zou krijgen om tijdens de opleidingsperiode financieel rond te komen. Hij nam geen verdere stappen om te onderzoeken of er andere vormen, trajecten of werkbemiddeling beschikbaar waren. Pas de laatste tien dagen van zijn verblijf trok hij naar Athene om ander werk te zoeken, maar hij stelt dat dit geen resultaat opleverde. Zijn pogingen bleven echter beperkt tot het informeren bij kennissen en andere Palestijnen, zonder zich te richten tot diensten of organisaties die ondersteuning bieden bij het vinden van werk (NPO verzoeker, p. 7-10). Dergelijke beperkte zoektocht kan aldus niet worden beschouwd als een ernstige poging om duurzame tewerkstelling te vinden. Daarnaast heeft verzoekster tijdens hun verblijf in Griekenland niet naar werk gezocht heeft omdat zij voor hun dochter moest zorgen (NPO verzoekster, p. 6). Hiervoor wordt herhaald dat uit de landeninformatie wel degelijk blijkt dat er opvang voorzien kan worden (zie *supra*). Dat hen aldus het recht op toegang tot de arbeidsmarkt zou zijn ontzegd in hun hoedanigheid van begunstigde van internationale bescherming, maken zij hoegenaamd niet aannemelijk.

Daarnaast waren verzoekers, ondanks een periode van onzekerheid na het verlaten van het opvangcentrum in Kos, wel degelijk in staat om huisvesting te vinden. Zij stellen dat zij twee nachten op straat hebben moeten slapen en één nacht bij een onbekende man hebben verbleven, maar hierna vonden zij een gemeubelde studio die zij de rest van hun verblijf in Kos konden huren voor 400 euro per maand. Hiermee beschikte het gezin over stabiele huisvesting, wat door verzoekers eveneens bevestigd wordt. Tijdens hun verblijf van tien dagen in Athene huurden zij een hotelkamer (NPO verzoeker, p. 7-10; NPO verzoekster, p. 4, 6). Dat verzoekers terechtgekomen zijn in een toestand van verregaande materiële deprivatie die hen niet in staat stelde om te voorzien in hun meest elementaire behoeften en die negatieve gevolgen zou hebben voor hun toestand, blijkt dan ook niet.

Voorts tonen verzoekers niet aan dat zij wezenlijke inspanningen hebben geleverd om de Griekse taal te leren. Verzoeker verklaart dat zij in het opvangcentrum hadden gevraagd naar taallessen en dat er uiteindelijk slechts één les werd georganiseerd, waarna dit stopte. Hij stelt daarnaast dat een organisatie later enkel Engelse lessen aanbood, terwijl hij Grieks wilde leren. Van enige verdere stappen om taallessen te zoeken is er echter geen sprake, noch heeft hij zich tot enige instantie of organisatie gewend om bijkomende informatie of begeleiding te krijgen (NPO verzoeker, p.10).

Nu verzoekers er wel degelijk in geslaagd zijn huisvesting en een tewerkstelling te vinden en eerder beperkte stappen hebben gezet op het vlak van taal, kunnen zij bezwaarlijk stellen dat zij geen kans maakten op het verkrijgen van een job of onderdak of toegang tot medische zorgen. Het algemeen betoog in hun

verzoekschrift en aanvullende nota doet hier geen afbreuk aan. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoekers onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid of gezondheidszorg en slagen zij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat hun rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

4.9.5. Verder tonen verzoekers, die aldus geen blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid, niet aan dat zij niet de nodige zelfredzaamheid hebben om in hun levensbehoeften te voorzien. Zoals reeds *supra* uiteengezet, slaagden zij er in om zich staande te houden in Griekenland en zijn er verder geen elementen aanwezig in het administratief dossier die het tegendeel doen besluiten. Verzoekers waren in staat om hun vertrek uit Turkije zelf te organiseren en te bekostigen (AD CGVS, deel DVZ, Verklaring DVZ verzoeker 05.02.24, punt 32). Verzoekers woonden 4,5 jaar in Turkije, waar verzoeker een restaurant uitbaatte en in een patisserie werkte (NPO verzoeker, p. 11). In Griekenland waren zij in staat om de nodige administratieve stappen in orde te brengen voor het bekomen van hun verblijfsvergunning en hun reispas (NPO verzoeker, p. 4). Ook hun vertrek naar België wisten zij zelfstandig te organiseren en te bekostigen met behulp van financiële steun van hun familie (NPO verzoeker, p. 10). Verzoeker werkt in België als operator in een wafelbedrijf en verzoekster als poetsvrouw in een vakantiepark (NPO verzoeker, p. 11; NPO verzoekster, p. 7; AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker), hetgeen hun aanpassingsvermogen en zelfstandigheid verder bevestigt. Met een loutere verwijzing naar algemene landeninformatie, kunnen verzoekers hier geen ander licht op werpen.

4.9.6. Het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme zoals verzoekers tijdens het persoonlijk onderhoud (NPO verzoeker, p. 10-11) en in het verzoekschrift aanhalen, is, hoe betreurenswaardig ook, op zich niet voldoende om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoekers niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

4.9.7. Zoals reeds *supra* aangestipt volstaat verzoekers' loutere verwijzing naar algemene landenrapporten niet om aan te tonen dat zij bij een terugkeer naar Griekenland buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zullen terechtkomen, gelet op de pertinente en correcte vaststellingen in de bestreden beslissing over hun persoonlijke omstandigheden. Verzoekers dienen *in concreto* aan te tonen dat de tekortkomingen in Griekenland, waar zij internationale bescherming genieten, een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, waardoor zij in een situatie terechtkomen die zo ernstig is dat hun toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Zij blijven daartoe evenwel in gebreke.

Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen aan wie internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen “*zeer verregaande materiële deprivatie*” teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van die aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [arrest Ibrahim e.a, punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97].

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, *in casu* België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, *in casu* Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat

verzoekers bij een terugkeer naar Griekenland zullen belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Verzoekers brengen geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat zij, buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om, terechtkomen of zijn terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hen niet in staat stelt om te voorzien in hun meest elementaire behoeften. Verzoekers hebben op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt dat zij in Griekenland alle mogelijke middelen zouden hebben benut, laat staan uitgeput, om hun rechten als begunstigden van internationale bescherming te doen gelden.

4.10. Verzoekers tonen niet aan, ook al kan worden aangenomen dat hun situatie door onzekerheid of een verslechtering van hun levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomen die zo ernstig is dat hun toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Zij tonen niet aan dat zij persoonlijk in een situatie zouden belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Alles samen genomen tonen verzoekers niet aan dat zij ernstige pogingen hebben ondernomen om hun rechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissingen worden gedaan en in acht genomen wat voorafgaat, hebben verzoekers aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat zij zich niet langer zouden kunnen beroepen op de bescherming die hen reeds werd toegekend in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat zij niet terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoekers geen elementen hebben aangebracht waaruit blijkt dat van hen niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroepen op de beschermingsstatussen die hen in Griekenland reeds werden toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

4.11. Het vermoeden dat hun grondrechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoekers in de weg staan. Hun beschermingsverzoeken dienen bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

4.12. Daar verzoekers internationale bescherming genieten in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat verzoekers zich nog dienstig kunnen beroepen op (een schending van) de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien aan verzoekers reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood hebben aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoekers zijn op dit punt in gebreke gebleven. In deze omstandigheden is verzoekers' verwijzing naar de algemene veiligheidssituatie in Gaza en naar de schending van artikel 48/7 van de Vreemdelingenwet niet dienstig.

4.13. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissingen op zich geen verwijderingsmaatregel inhouden.

4.14. Alles samengenomen wordt geoordeeld dat verzoekers geen elementen hebben aangebracht waaruit blijkt dat van hen niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroepen op de beschermingsstatussen die hen in Griekenland reeds werden toegekend. Het vermoeden dat hun grondrechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoekers verhinderen. Hun verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Gezien verzoekers internationale bescherming genieten in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming.

4.15. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoekers hebben evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissingen zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. Er zijn geen redenen om de bestreden beslissingen te vernietigen en de zaken terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissingen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zeventien december tweeduizend vijftientig door:

I. FLORIO,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

D. D'HONDT,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

D. D'HONDT

I. FLORIO